Wiecej arkuszy i odpowiedzi znajdziesz na: EDUARKUSZE.PL

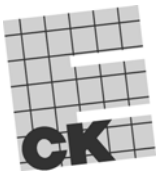

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2011

FILOZOFIA

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2011

Zadanie 1. (0–3)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie podstawowych koncepcji i fragmentów dzieł filozofów europejskich (I 2)

Poprawna odpowiedź
A. Zenon z Kition
B. Pirron (z Elidy)
C. Epikur (z Samos)

1 p. – za każdą poprawną odpowiedź

Zadanie 2. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu ontologii (I 1)

Poprawna odpowiedź
Dowód ontologiczny

1 p. – za poprawną nazwę dowodu

Zadanie 3. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu ontologii (I 1)

Poprawna odpowiedź
A.
fizykalizm lub scjentologia

2 p. – za poprawny wybór zdania i podanie właściwego stanowiska
1 p. – za poprawny wybór zdania lub podanie właściwego stanowiska

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu etyki (I 1)

Poprawna odpowiedź
C.

1 p. – za wskazanie właściwej odpowiedzi

Zadanie 5. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie podstawowych koncepcji i fragmentów dzieł filozofów europejskich (I 2)

Poprawna odpowiedź
a) *Myśli*; fideizm lub intuicjonizm, lub racjonalizm
b) *Osoba i czyn*; personalizm lub fenomenologia

4 p. – za właściwe wypełnienie czterech luk
1 p. – za właściwe wypełnienie jednej luki

eduarkusze.pl

Zadanie 6. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu antropologii i epistemologii (I 1)

Poprawna odpowiedź
a) eudajmonizm
b) empiryzm

2 p. – za poprawne podanie dwóch terminów
1 p. – za poprawne podanie jednego terminu

Zadanie 7. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu ontologii i epistemologii (I 1)

Poprawna odpowiedź
a) 1
b) 2

2 p. – za dwie właściwe odpowiedzi
1 p. – za jedną właściwą odpowiedź

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie wybranych pojęć, problemów i tez z zakresu ontologii i epistemologii (I 1)

Poprawna odpowiedź
a) materializm lub monizm
b) teoria bytu (ontologia, metafizyka, filozofia Pierwsza)

2 p. – za podanie właściwej nazwy stanowiska i dyscypliny filozoficznej
1 p. – za podanie właściwej nazwy stanowiska lub właściwej nazwy dyscypliny filozoficznej

Zadanie 9. (0–1)

Korzystanie z informacji	Znajomość i rozumienie podstawowych koncepcji i fragmentów dzieł filozofów europejskich (I 2)

Poprawna odpowiedź
a) prawda
b) fałsz
c) fałsz

1 p. – za poprawne określenie prawdziwości trzech podanych zdań
0 p. – za poprawne określenie prawdziwości dwóch lub mniej podanych zdań

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji	Znajomość i rozumienie podstawowych koncepcji i fragmentów dzieł filozofów europejskich (I 2)

Poprawna odpowiedź
a) Jean-Paul Sartre
b) Henri Bergson

eduarkusze.pl

2 p. – za właściwe dobranie autorów do dwóch cytatów
1 p. – właściwe dobranie autora do jednego cytatu

Zadania 11–20.

Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Wykorzystanie nabytej wiedzy filozoficznej do krytycznego analizowania tekstów filozoficznych, a w szczególności do rekonstrukcji zawartych w nich problemów, tez i argumentacji (II 1); konfrontowanie poglądów z poglądami innych filozofów (II 3); zapisanie w zwięzłej formie wyników krytycznej analizy tekstu filozoficznego (III 1)

Zadanie 11. (0–2)

Poprawne odpowiedzi
Pięć cech spośród:
Męstwo, dobroć serca, prawość, godność własna, szlachetność motywacji, uczciwość, bezinteresowność, odwaga, poświęcenie, dzielność, człowiek z górnym polotem

2 p. – za poprawne wskazanie pięciu cech „człowieka godziwego”
1 p. – za poprawne wskazanie trzech cech „człowieka godziwego”
0 p. – za poprawne wskazanie dwóch lub mniej cech „człowieka godziwego”

Zadanie 12. (0–2)

Przykład poprawnej odpowiedzi
„Etyka niezależna” jest to etyka niezależna od religii i światopoglądu filozoficznego.

2 p. – za pełne wyjaśnienie pojęcia etyki niezależnej, w którym wystąpią dwa elementy, np. religia i filozofa
1 p. – za wyjaśnienie niepełne

Zadanie 13. (0–2)

Przykład poprawnej i pełnej odpowiedzi
Indyferentyzm to pogląd (doktryna, teza) w myśl którego (-ej) nie warto przywiązywać wagi do własnych wyborów (moralnych), ponieważ nic istotnego od nich nie zależy.

2 p. – za poprawną definicję indyferentyzmu
1 p. – za poprawną, ale niepełną definicję indyferentyzmu, np. bez podania powodu nieprzywiązywania wagi do własnych wyborów

Zadanie 14. (0–1)

Poprawna odpowiedź
Właśnie czyny tego lub innego człowieka mogą być niezbędne do pewnych spraw przyszłych, właśnie w toku działania przyczynowości powszechnej, podobnie jak do wybuchu burzy potrzebne są uprzednie ruchy i zmiany termiczne prądów atmosfery.

1 p. – za wybór właściwego cytatu

eduarkusze.pl

Zadanie 15. (0–3)
Poprawna odpowiedź powinna uwzględniać następujące elementy:
- niezależności od systemów światopoglądowych
- wskazania etyki pozostają niezmiennikami
- etyka jest dyscypliną praktyczną w przeciwieństwie do filozofii, która jest dyscypliną teoretyczną

3 p. – za poprawną i pełną odpowiedź składająca się z trzech elementów
1 p. – za każdy element odpowiedzi

Zadanie 16. (0–2)
Przykładowe odpowiedzi
- Nie wszyscy ludzie wierzą w istnienie Boga.
- Normy etyczne, które człowiek wierzący odnajduje w Dekalogu, dla ateisty powinny znajdować się w zasadach etyki niezależnej.
- Ponadreligijny wzorzec „człowieka godziwego", który będzie bardziej tolerancyjny wobec innych poglądów, kultur, narodów, itp.
- Może wpłynąć na ułatwienie porozumienia, współpracy, łagodzenie konfliktów, pokojowe rozstrzyganie sporów (ponieważ zasady moralne istnieją poza religią).

2 p. – za podanie dwóch uzasadnień
1 p. – za podanie jednego uzasadnienia

Zadanie 17. (0–2)

Poprawna odpowiedź
Według T. Kotarbińskiego etyka niezależna nie niesie ze sobą niebezpieczeństwa relatywizmu moralnego.

Cytat potwierdzający odpowiedź
Toż przecie nie trzeba odwoływać się do Opatrzności, ani do nieśmiertelności, by uznać za słuszne, jeśli się chwali męstwo, dobroć serca, prawość, godność własną, szlachetność motywacji.

2 p. – za poprawną odpowiedź i właściwy cytat ją potwierdzający
1 p. – za poprawną odpowiedź lub właściwy cytat ją potwierdzający

Zadanie 18. (0–2)
Poprawna odpowiedź
Etyka nie powinna mieć związku z zagadnieniami ontologicznymi.

Przykładowe uzasadnienie
Ponieważ wybory etyczne mają wymiar praktyczny i czyny niegodziwe takimi pozostają bez względu na ogólną strukturę bytu.

2 p. – za poprawną odpowiedź i właściwe uzasadnienie
1 p. – za poprawną odpowiedź lub właściwe uzasadnienie

Zadanie 19. (0–5)
Przykładowe poprawne odpowiedzi
- Według determinizmu etycznego wybory moralne zależą od łaski Bożej, a według koncepcji przyczynowości powszechnej od wyborów moralnych zależą pewne zdarzenia w przyszłości.
- Według determinizmu wybory moralne są skutkami, zaś według koncepcji Kotarbińskiego są przyczynami.

eduarkusze.pl

- Według św. Augustyna wybory moralne są następstwami zdarzeń nadprzyrodzonych (działania lub niedziałania łaski Bożej), według Kotarbińskiego są przyczynami zdarzeń w świecie doczesnym.
- Łaska Boża jest adresowana każdorazowo do konkretnego człowieka, podczas gdy doczesny skutek wyboru moralnego nie zależy od tego, kto konkretnie dokona wyboru moralnego będącego jego przyczyną.
- Dla św. Augustyna wolna wola nie jest złudzeniem, natomiast dla Kotarbińskiego całkowicie wolna wola jest złudzeniem.

5 p. – za podanie trzech różnic między determinizmem etycznym św. Augustyna a koncepcją przyczynowości powszechnej Kotarbińskiego
3 p. – za podanie dwóch różnic między determinizmem etycznym św. Augustyna a koncepcją przyczynowości powszechnej Kotarbińskiego
1 p. – za podanie jednej różnicy między determinizmem etycznym św. Augustyna a koncepcją przyczynowości powszechnej Kotarbińskiego

Zadanie 20. (0–2)

Przykład pełnej odpowiedzi
Św. Augustyn upatruje źródła wyborów moralnych w ludzkiej wolnej woli i łasce Bożej (lub jej braku), podczas gdy T. Kotarbiński wyłącznie w ludzkiej woli.

Przykład niepełnej odpowiedzi
Św. Augustyn upatruje źródła wyborów moralnych w łasce Bożej (lub jej braku), podczas gdy T. Kotarbiński wyłącznie w ludzkiej woli.

2 p. – za pełną odpowiedź
1 p. – za niepełną odpowiedź

Zadanie 21. (0–5)

Podobieństwa

obaj:
- próbowali budować etykę w sposób niezależny od założenia o istnieniu Boga
- uznawali, że etyka wymaga założenia o wolności w sensie możności dokonywania wyborów
- zasady etyki obu filozofów mają charakter ponadczasowy (mogą funkcjonować poza kontekstem kulturowym)

Różnice
Kant rozwijał etykę w obrębie samego rozumu / etyka intencji.
Kotarbiński rozwijał etykę w obrębie praktyki / etyka czynu.

5 p. – za wskazanie podobieństw i różnic
1 p. – za każdy element odpowiedzi (za każde podobieństwo i każdą różnicę)

Zadanie 22. (0–1)

Poprawna odpowiedź
Prakseologia lub metodologia

1 p. – za podanie nazwy dziedziny nauki, której prekursorem był T. Kotarbiński

Zadanie 23. (0–1)

Poprawna odpowiedź
reizm lub fizykalizm

1 p. – za podanie koncepcji filozoficznej, której twórcą był Kotarbiński

eduarkusze.pl